

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์*

Sport Tourism Development in Buriram Province

ธงชัย คล้ายแสง

Thongchai Klaisang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

thongchal@hotmail.com

๙๐-----๙๓

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่ม นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดี บุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ จังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น การวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน

คำสำคัญ: การพัฒนา; การท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

* Received January 20, 2019; Revised April 1, 2019; Accepted April 10, 2019

Abstract

This research article aimed to study the sports tourism development in Buriram Province. It was a qualitative research. Interviews with 17 key informants. The tools used in the research were interview forms, descriptive data analysis.

The results showed that Tourists spend more time staying in Buriram province. Tourists are more comfortable traveling to Buriram. have a good impression and experience Personnel are ready to create a good experience for tourists and support the development of quality tourist attractions. People from all sectors understand and are ready to participate in the development of goods and services. The province has sufficient personnel to meet the needs of the tourism industry and reduce dependence on foreign workers. Personnel have management skills and specific skills to support sport tourism and have higher potential in terms of quality, knowledge and competence. Buriram Province has an image of a quality sport tourism destination. Makes tourists more confident and confident in traveling to Buriram province. Integrated planning and operations of all sectors are consistent and in the same direction There is investment in the development of the sports tourism industry through cooperation between the public, private and community sectors.

Keywords: development; tourism; sport tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) ถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอย่างมาก โดยปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยที่มีความหลากหลายและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีเอกลักษณ์

ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป เนื่องจากมีความครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา ซึ่งหากพิจารณาในแง่ของการท่องเที่ยวนั้นจะมีความเชื่อมโยงของธุรกิจภายในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการได้แก่ ที่พัก (Accommodation) การขนส่ง (Transport) การท่องเที่ยวและกิจกรรม (Activity) และอาหารและงานฝีมือ (Food and Craft) นอกจากนั้นการท่องเที่ยวเชิงกีฬายังมีห่วงโซ่อุปทานอีกบางประการเช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผนการท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้แก่ ผู้วางแผนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Planner) ผู้ประกอบการทัวร์กีฬา (Sports Tour Operator) และตัวแทนท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Agency) ฯลฯ และยังมีความเกี่ยวข้องกับผู้นำเสนอปัจจัยการผลิต (Input Providers) ต่าง ๆ ด้วยเช่น เจ้าของสถานที่เล่นหรือจัดกิจกรรมกีฬา ร้านขายอุปกรณ์กีฬา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น อีกทั้งผู้ขนส่ง ปัจจัยการผลิต และสินค้าที่เกี่ยวข้องนี้ไปยังนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาหรือไปยังผู้ให้บริการอื่น ๆ เพื่อนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาอีกต่อหนึ่ง ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเช่นกัน ทำให้สามารถแบ่งผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism Service Providers) ผู้นำเสนอปัจจัยการผลิตในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Input Providers) และตัวแทนจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและผู้ประกอบการทัวร์เชิงกีฬา (Sports Travel Agencies and Tour Operators) (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ก็พบว่ามียูจุดอ่อน และอุปสรรค เช่นกัน ได้แก่ ระบบชลประทานและขาดการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบและทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและบริการ สินค้าและบริการมีราคาสูงขึ้นค่าครองชีพสูงขึ้น สถานประกอบการขนาดใหญ่มีน้อยส่งผลให้ เกิดปัญหาการว่างงานผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานนิยมเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างจังหวัด การเพิ่มขึ้นของขยะมีปริมาณมากเป็นต้น และด้านข้อจำกัดพบว่า เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติเช่นฤดูฝนน้ำท่วมฤดูแล้งก็แล้งมาก เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัดยังคงเป็น 2 ช่องทางจราจรซึ่งมีสภาพแคบจึงเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด มีแรงงานอพยพ

ออกนอกพื้นที่จำนวนมากทำให้ขาดแคลนแรงงานทุกภาคการผลิต การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ทำให้เกิดการลักลอบนาสินค้านำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านมาขายในประเทศ/สินค้าทดแทนราคาถูกลง และมีสินค้าจากประเทศคู่แข่งเข้ามาแข่งขันมากขึ้น (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด, 2562)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสนใจศึกษาว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างไร โดยค้นหาคำตอบตามกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) จำนวน 5 ด้านคือ ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ด้านการสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และด้านการบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสถานการณ์โดยไม่มีการทดลอง (The One Shot Non-Experiment Case Study)

2. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับในระดัจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารหอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ ตัวแทนจากสโมสรบุรีรัมย์ ยูไนเต็ดและบริษัทในเครือ สาธารณสุขจังหวัด ชมรมผู้ประกอบการการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา นักวิชาการ

ด้านพุทธศาสนา จำนวน 17 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposefully Corrected)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Structured Interview) ทำการสัมภาษณ์โดย เจาะจงคำตอบเฉพาะเรื่องตามจุดมุ่งหมาย โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์มีดังนี้

1. ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่านักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น

3. ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พบว่าบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ

4. ด้านการสร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนั้นยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและน่ามาเยือนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

5. ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว พบว่ามีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวใช้เวลาเดินทางในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการ

ท่องเที่ยวและกีฬา (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ได้อธิบายว่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อความทรงจำนั้นเป็นการเดินทางไปเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญทางด้านกีฬา เช่น การเยี่ยมชมสนามฟุตบอลในขณะที่ไม่ได้มีการแข่งขัน การเข้าค่ายฝึกกีฬา หรือการเข้าชมพิพิธภัณฑ์กีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อรรถธรรม พรหมมะ และคณะ (2548) ที่พบว่าศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการด้านกีฬาและการออกกำลังกายของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพด้านบุคลากรในการบริหารงานกีฬาและการออกกำลังกายอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน พื้นฐานการเติบโตของการท่องเที่ยวมีปัจจัยหลักที่คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ที่ต้องได้มาตรฐานระดับสากลและมีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยการพัฒนาต้องเกิดขึ้นอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความสมดุลทั้งในด้านพื้นที่ เวลา และกลุ่มการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการกระจายนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยพัฒนาความมั่งคั่งในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก คือนักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maier, J., & Weber, W. (1993) ที่พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นผู้เล่นกีฬาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้าชมมหกรรมกีฬาที่ยิ่งใหญ่และมีความสำคัญ ตลอดจนสถานที่จัดการแข่งขันกีฬาอันทรงคุณค่า รวมไปถึงนักกีฬาผู้ฝึกสอนและบุคคลสำคัญทางการกีฬา นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับสูง เพื่อรองรับความต้องการของผู้เข้าร่วมมหกรรมกีฬาที่มีในจำนวนมหาศาล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณ์ ทองคำนุช (2556) ที่พบว่าคนใน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านการจัดการด้านสถานที่ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นชุมชนจะมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งล้วนมีส่วนในการส่งเสริมประสบการณ์ในการท่องเที่ยว โดยในยุทธศาสตร์นี้เน้นด้านการพัฒนาระบบคมนาคมในทุกรูปแบบ รวมถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ และการพัฒนาความปลอดภัยและสุขอนามัยอย่างเป็นระบบ

3) ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พบว่าบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ที่ได้อธิบายว่า เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นสาขาของการท่องเที่ยวที่มีความซับซ้อน เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับทั้งตลาดการท่องเที่ยวและตลาดการกีฬา ทำให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นข้องเกี่ยวกับทรัพยากรมากมาย ตั้งแต่สถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา อุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา บุคลากรในทุกองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวผ่านการยกระดับคุณภาพสู่ระดับสากล เพื่อให้ทัดเทียมขีดความสามารถของบุคลากรในระดับโลกและเพื่อเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้น ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับประชาชนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนและชุมชน นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพิจารณาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

4) ด้านการสร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนั้นยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและนำมาเยือนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ที่ได้อธิบายว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาประเภทกีฬาฟุตบอลซึ่งเป็นการเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อไปชมการแข่งขันนั้น นักท่องเที่ยวเชิงกีฬามักจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยตรง ทำให้ทรัพยากรหลักนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับสถานที่การแข่งขันฟุตบอลซึ่งเป็นสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรด้านการอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมต่าง ๆ แล้ว ยังจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทานด้วย เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้เคียง ผู้ให้บริการโรงแรมและร้านอาหารเป็นต้น และสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการพัฒนาการตลาดของการท่องเที่ยวไทยอย่างมีสมดุล เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มและการพัฒนาเครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและกระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวไทย กอปรกับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์อย่างไทย และการปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

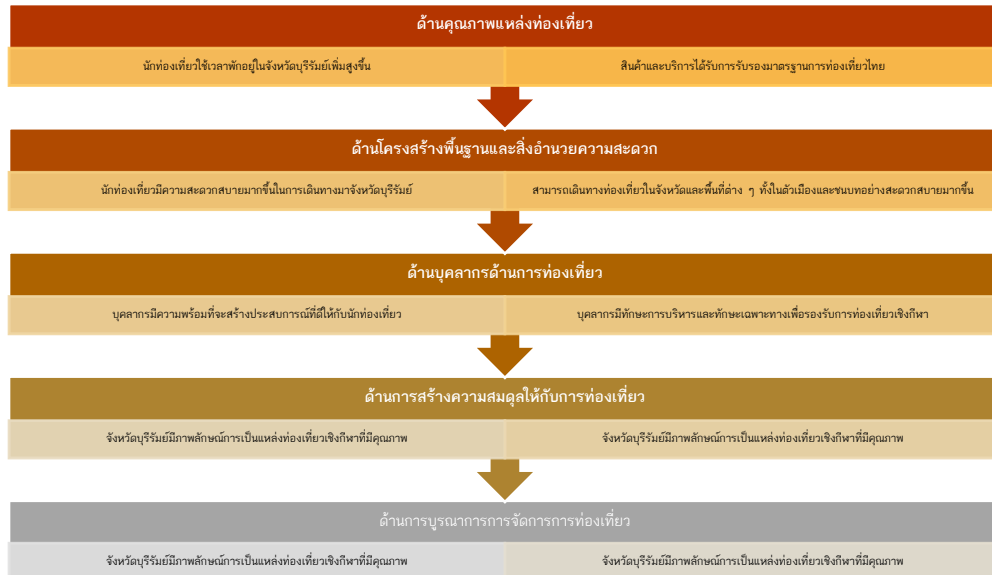
5) ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว พบว่ามีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมี

ประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์การธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่ากระบวนการสร้างคุณค่า ที่สามารถสร้างคุณค่าในสินค้าและบริการได้อย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดรวมด้วย เนื่องจากการสร้างคุณค่าแก่ผู้บริโภคลายนี้ได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องเป็นการผสมผสานคุณค่าที่ผู้ประกอบการในทุก ๆ ระดับของห่วงโซ่อุปทานสร้างร่วมกัน และสร้างคุณค่าให้แก่นักท่องเที่ยวและกันด้วย ดังนั้นกระบวนการสร้างคุณค่าที่ยั่งยืนจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ ธรรมชาติของผลิตภัณฑ์และบริการ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน วิธีการผลิตและส่งมอบ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ และการจัดการความรู้และฐานข้อมูลเป็นต้น และสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนคือปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อการวิเคราะห์และวางแผน รวมถึงการส่งเสริมการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคโดยรวม

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพสามารถสรุปคำอธิบายเกี่ยวปัจจัยภายใน “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์” ดังนี้

1. **ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว** คือนักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา

ควรมีการพัฒนาต่อไปเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานโลก ทั้งพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นให้ได้อำเภอละ 1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ทั้งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกีฬาให้นักกีฬาที่มีชื่อเสียงมาเรียนและพัฒนาให้ครบทุกมิติ ทั้งการเดินทางเข้าถึง ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าของฝากจากแหล่งท่องเที่ยว

2. **ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก** คือนักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่

ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น

แนวทางการพัฒนา

ควรมีการพัฒนากระบวนบริหารอุปโภคพื้นฐานในเรื่องของไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศ และระบบราง (รถไฟฟ้าความเร็วสูง) ควรนำระบบ Grab เพื่อรองรับประชาชนที่มีรายได้สูง และพัฒนาในส่วนของที่พัก ร้านอาหาร ห้องน้ำสาธารณะให้มีเพียงพอ สะอาด และมีคุณภาพได้มาตรฐาน

3. ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว คือบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนา

ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือด้าน Service Mind ทั้งการให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้อื่น การต้อนรับที่ดียิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นมิตรกับผู้มาเยือน พัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพมีความเหมาะสมกับกีฬาแต่ละประเภท พัฒนาคนรุ่นใหม่ให้เข้าใจและเข้าใจการบริหารจัดการ การวางยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน พัฒนาผู้นำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้มีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนด้วย

4. ด้านการสร้างสมดุลให้กับการท่องเที่ยว คือจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนี้ยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่

น่าสนใจและนำมาเขียนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

ควรจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศ ควรเพิ่มการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และเมืองแห่งการศึกษาควบคู่กันไป ควรเน้นในเรื่องสินค้าโอท็อปของแต่ละชุมชนเพื่อกระจายรายได้สู่สังคมชนบท ควรจัดการท่องเที่ยวยุคใหม่ให้มีความสมดุลระหว่างการหารายได้กับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว คือมีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

ควรให้องค์กรในระดับจังหวัด อำเภอ และระดับชุมชนท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการ และมีส่วนร่วมให้มากกว่าเดิม เพราะที่ผ่านมาคนที่ส่วนร่วมยังเป็นเฉพาะกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ประกอบการเท่านั้นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรนำรูปแบบความสำเร็จการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรเช่นจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัด

เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น เพื่อพัฒนาการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นกีฬาอาชีพต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับโลก และพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นด้วย นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ด้วย
2. ด้านคุณภาพการท่องเที่ยวควรมีการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับโลก และพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นด้วย นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ด้วย
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานควรมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในเรื่องของไฟฟ้าโดยเฉพาะการสร้างนครไร้สาย นอกจากนั้นควรมีการพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศ และระบบราง (รถไฟความเร็วสูง) และที่สำคัญควรนำระบบ Grab เพื่อรองรับเทคโนโลยีในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงแค่จังหวัดเดียวคือจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้นควรมีการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในกลุ่มจังหวัดที่มีความพร้อมเช่นจังหวัดชลบุรี สุพรรณบุรี และจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อมเพื่อที่จะได้เห็นภาพใหญ่ของการพัฒนาว่าควรจะมีทิศทางการพัฒนาการกีฬาของไทยไปในทางใดเพื่อจะให้ก้าวทันกีฬาโลก
2. การศึกษาครั้งนี้พบว่าแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตกับการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแต่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านงบประมาณในการพัฒนาเพื่อให้เห็นว่ายังมีปัจจัยใดอีกที่จะเข้าสมการและเป็นโมเดลสากลของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต่อไป
3. จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมไม่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์อาจเป็นเพราะการจัดการกีฬาต้องให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ และมีความพร้อมด้านต่าง ๆ เป็นคนจัด ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมควร

คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และคนกลุ่มใดไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นเลยซึ่งจะทำให้เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ชัดเจนและถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). โครงการพัฒนารูปแบบทางธุรกิจของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทย (Sports Tourism) ประจำปี 2560. กรุงเทพฯ: กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ณัฐพร ดอกบุญนาค และธำปกรณีย์ ทองคำนุช. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. (2562). ข้อมูลจังหวัดบุรีรัมย์ บทสรุปผู้บริหาร. บุรีรัมย์: สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อรรถธรรม พรหมมะ และคณะ. (2548). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการด้านกีฬาและการออกกำลังกาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Maier, J. & Weber, W. (1993). Sport tourism in local and regional planning. *Tourism Recreation Research*, 18(2), 33-43.